

Przegląd Zachodni

INSTYTUT ZACHODNI W POZNANIU

JUBILEUSZ 70-LECIA URODZIN
PROF. KAROLA MARIANA POSPIESZALSKIEGO

50. ROCZNICA WRZEŚNIA 1939. REFLEKSJE

Pogrom z „nocy kryształowej”

Kształcenie zawodowe w okupowanej Polsce
1939 - 1945

Ewolucja kadrowa formacji SS „Totenkopf”

Niemiecko-radzieckie porozumienia z sierpnia
i września 1939 r.

Dnia pierwszego września...

Polskie instytucje socjologiczne w czasie okupacji

Koncepcje granic zachodnich Polski w okresie
okupacji

Oceny i omówienia

1989

4
—
(251)

DWUMIESIĘCZNIK

Przegląd Zachodni, nr 4, 1989

Instytut Zachodni

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

	Str.
<i>Lech Janicki</i> , Karol Marian Pospieszalski — uczyony, prawnik i badacz dziejów okupacji hitlerowskiej w Polsce	1
Bibliografia prac Karola Mariana Pospieszalskiego	14
*	
50. rocznica Września 1939. Refleksje	23

ARTYKUŁY

<i>Karol Jonca</i> , Pogrom z „nocy kryształowej” na tle polityki antyżydowskiej Trzeciej Rzeszy	43
<i>Marian Walczak</i> , Kształcenie zawodowe w okupowanej Polsce 1939-1945. Kierunki, formy	75
<i>Aleksander Lasik</i> , Ewolucja kadrowa formacji SS „Totenkopf” a udział Volksdeutschów polskich w załodze obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu	105

MATERIAŁY

<i>Zbigniew Mazur</i> , Niemiecko-radzieckie porozumienia z sierpnia i września 1939 r.	125
*	
<i>Józef Mazur</i> , Dnia pierwszego września	151

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

<i>Elżbieta Rawicz-Oleńska</i> , Polskie instytucje socjologiczne w czasie okupacji	163
<i>Sławomir Galicki</i> , Koncepcje granic zachodnich Polski w okresie okupacji	177

OCENY I OMÓWIENIA

Hanna Michalska, Maria Stopień, Bożena Tazbir-Tomaszewska, Wanda Turowska, Wacława Zastocka, Słownik uczestniczek walki o niepodległość Polski 1939-1945. Poległe i zmarłe w okresie okupacji niemieckiej (omów. <i>M. Rutowska</i>)	193
---	-----

Lesław M. Bartelski, Pieśń niepodległa. Pisarze i wydarzenia 1939 - 1942 (omów. M. Stępnia)	197
Wiosna na rumowisku. Wspomnienia pionierów województwa gorzowskiego. Opracował Zdzisław Linkowski (omów. S. Łach)	201
Andrzej Notkowski, Prasa w systemie propagandy rządowej w Polsce 1926 - 1939. Studium techniki władzy (omów. S. Żerko)	204
Dan Diner [Hrsg.], Ist der Nationalsozialismus Geschichte? Zu Historisierung und Historikerstreit (omów. H. Olszewski)	207
Karl-Ernst Jeismann [Hrsg.], Einheit — Freiheit — Selbstbestimmung. Die deutsche Frage im historisch-politischen Bewußtsein (omów. A. Wolff-Powęska)	212
György Konrád, Stimmungsbericht (omów. A. Wolff-Powęska)	214
Piotr Andrzejewski, Neutralność w polityce zagranicznej Finlandii i Szwecji (omów. L. Pastusiak)	216

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Józef Dobosz, Tomasz Jasiński, Doktorat honoris causa UAM w Poznaniu dla profesora Klaus Zernacka	219
---	-----

KALENDARIUM

Kronika stosunków Republiki Federalnej Niemiec z europejskimi krajami socjalistycznymi, marzec-kwiecień 1989 (oprac. S. Żerko)	221
--	-----

RADA REDAKCYJNA

Antoni Czubiński (przewodniczący), Tomasz Budnikowski, Lech Janicki, Bogdan Koszel, Jerzy Kozeński, Jerzy Krasuski, Andrzej Kwilecki, Gerard Labuda, Czesław Łuczak, Jerzy Marczewski, Władysław Markiewicz, Zdzisław Nowak, Henryk Olszewski, Marian Olszewski, Hubert Orłowski, Kazimierz Pająk, Stanisław Sierpowski, Waldemar Sznajder (redaktor naczelny), Lech Trzeciakowski, Marian Wojciechowski, Tadeusz S. Wróblewski, Anna Wolff-Powęska

Sekretarz redakcji: Romualda Zwierzycka
Korektor: Monika Dziarnowska

WYDAWCA: INSTYTUT ZACHODNI, INSTYTUT NAUKOWO-BADAWCZY
POZNAŃ, STARY RYNEK 78/79

Nakład 1100 egz. Objętość: ark. wyd. 17,5. Ark. druk. 14,25. Papier druk. sat. kl. V, 70 g. 70×100. Oddano do składu w maju 1988 r. Podpisano do druku w grudniu 1989. Druk ukończono w grudniu 1989 r. Zam. nr 297/95 K-9/845. Cena zł 600,—

DRUKARNIA UNIWERSYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA — POZNAŃ
UL. FREDRY 10

I N H A L T

- Lech Janicki*, Karol M. Pospieszalski — Wissenschaftler, Jurist und Forscher in Sachen Nazi-Okkupation in Polen. Zu seinem 70. Geburtstag September 1939. Eine Umfrage zum 50. Jahrestag
- Karol Jonca*, Die „Kristallnacht“ auf dem Hintergrund der antijüdischen Politik des Dritten Reiches
- Marian Walczak*, Berufsausbildung im besetzten Polen 1939 - 1945. Richtungen und Formen
- Aleksander Lasik*, Personalpolitik der SS-„Totenkopf“-Einheiten und polnische Volksdeutsche in der Besatzungsmannschaft des KZ Auschwitz
- Zbigniew Mazur*, Dokumente zu den deutsch-sowjetischen Vereinbarungen (August — September 1939)
- Józef Mazur*, Am 1. September...
- Elżbieta Rawicz-Oleędzka*, Polnische Soziologie während der Nazi-Okkupation
- Stawomir Galicki*, Die polnische Westgrenze. Konzeptionen während der Okkupation
- Buchbesprechungen
- Chronik: Gegenseitige Beziehungen BRD — sozialistische Staaten (März — April 1989)

C O N T E N T S

- Lech Janicki*, Karol Pospieszalski — a Scientist, Lawyer and Researcher of the Nazi Occupation in Poland
- The Fiftieth Anniversary of the September 1939. Reflexions
- Karol Jonca*, „Kristallnacht“ Pogrom against the Background of the Anti-Jewish Policy of the Third Reich
- Marian Walczak*, Professional Training in Occupied Poland in 1939 - 1945. Trends, Forms
- Aleksander Lasik*, Staff Evolution of the „Totenkopf“ SS Formation of and the Participation of Polish Volksdeutsche in the Auschwitz Concentration Camp Crew
- Zbigniew Mazur*, German-Russian Agreement in August and September 1939
- Józef Mazur*, On the First of September...
- Elżbieta Rawicz-Oleędzka*, Polish Institutions during the Nazi Occupation
- Stawomir Galicki*, The Concept of Polish Western Border during the Occupation
- Books Reviews
- Chronicle of the Bilateral Relations between the FRG and Socialist Countries (March — April 1989)